

Кожна категорія характеризує яким чином допоміжна речовина оптимізує чи забезпечує проведення того чи іншого технологічного процесу та яким чином впливає на якісні показники лікарської форми.

Висновки. Систематизація допоміжних речовин за категоріями для окремої лікарської форми, виготовленої в умовах аптеки, полегшує розуміння їх фармацевтичних характеристик та значення у технологічних процесах. Оптимізована класифікація допоміжних речовин дозволяє здобувачам вищої освіти глибше засвоїти матеріал у рамках вибіркового курсу «Допоміжні речовини в фармацевтичній та косметичній технології».

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗПОДІЛУ ЧАСТИНОК ПОРОШКУ «KALIDENT POWDER 100» У РІЗНИХ ДИСПЕРСІЙНИХ СЕРЕДОВИЩАХ МЕТОДОМ ЛАЗЕРНОЇ ДИФРАКЦІЇ

Крива К. В., Рубан О. А., Маслій Ю. С., Ковалевська І. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Ефективною альтернативою фтору та широко відомим і застосовуваним кальцій-фосфатним матеріалом у стоматологічній практиці виступає гідроксиапатит, який вважається кристалохімічним аналогом мінеральної складової тканин скелета людини, у т.ч. зубів, і є безпечним, біосумісним та біодеградуєчим матеріалом. Нано- та мікроструктуровані системи цієї речовини здатні проникати в мікроскопічні простори між емалевими призмами, герметизувати дентинні каналці, вбудовуватись у кристалічну решітку та сприяти новоутворенню кристалів гідроксиапатиту зубної емалі. Тому предметом наших досліджень стала розробка дентальних лікарських плівок з мікронізованим гідроксиапатитом кальцію (ГАК) під торговою назвою «Kalident Powder 100» для лікування гіперестезії зубів та профілактики карієсу. Однією з головних задач при використанні ГАК, як важкорозчинної дрібнодисперсної речовини, є забезпечення її однорідного розподілу у складі дентальної плівки.

Мета дослідження. Вивчення розподілу частинок порошку «Kalident Powder 100» у різних дисперсійних середовищах методом лазерної дифракції.

Методи дослідження. При дослідженні використовували лазерний дифракційний аналізатор частинок «Shimadzu SALD-2201» (Японія) із програмним забезпеченням WingSALD-II, version 2.1.0. Для цього 20 мг субстанції поміщали у мірну колбу місткістю 100 мл, додавали 50 мл дисперсійного середовища і ретельно перемішували до повного змочування субстанції. Отриману дисперсію гомогенізували за допомогою ультразвукової бані потужністю 50-100 Вт протягом 3-5 хв, після чого доводили об'єм дисперсії до позначки, ретельно струшували та негайно відбирали пробу для вимірювання.

Основні результати. Попередніми дослідженнями нами були встановлені розчинники, які сприяли максимальному змочуванню частинок ГАК та найбільш рівномірному їх розподілу у системі – вода очищена, полісорбат 80, гліцерин, ПЕО-400. Тому доцільним виявилось дослідити розподіл частинок субстанції за

розміром у цих дисперсійних середовищах та їх комбінаціях методом лазерної дифракції: №1 – вода очищена; №2 – вода очищена + полісорбат 80; №3 – вода очищена + ПЕО-400 + полісорбат 80; №4 – вода очищена + гліцерин + полісорбат 80. Згідно з результатами, усі зразки підлягають закону нормального розподілу. Найменший розмір основної маси частинок ГАК спостерігали у зразках №2 та №4 (4,640 мкм та 4,953 мкм, відповідно), у зразках №1 та №3 діаметр частинок «Kalident Powder 100» був близько 6 мкм.

Висновки. Тобто додавання до водної суспензії ГАК таких рідин як полісорбат 80 і гліцерин призвело до покращення розподілу мікронізованих частинок «Kalident Powder 100» зі зменшенням їх максимального діаметру, що дозволило отримати більш однорідну систему.

ОГЛЯД ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Кучмєєва О. А., Буткевич Т. А.

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ,
Україна**

Вступ. Доведеною є залежність між гігієною порожнини рота та розвитком стоматитів і характером їхнього перебігу [1]. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я більше 82 % людей страждають на запалення слизових оболонок рота [2]. Внаслідок значної поширеності цієї проблеми вважаємо актуальним провести огляд фармацевтичного ринку України за групою лікарських засобів для лікування інфекційних процесів у передньому відділі травної системи, а саме порожнини рота.

Мета дослідження. Визначити актуальність фармацевтичної розробки нової лікарської форми для полегшення симптомів запальних процесів порожнини рота (катарального та афтозного стоматитів).

Матеріали та методи. Об'єктами дослідження були відомості із Державного реєстру лікарських засобів України [3] станом на 15.09.2022 р., які підлягали контент-аналізу.

Отримані результати. Проаналізовано групу А01А «Засоби для застосування в стоматології», що містить 67 найменувань лікарських засобів різних форм випуску та складу.

Частка вітчизняних препаратів становить 64 %. Підприємства-виробники 12 країн світу постачають на ринок України 36 % лікарських засобів. Левову частку займають представники Європейського союзу – 22 %, зокрема 5 % належать компаніям Польщі.

Стоматологічні лікарські засоби представлено 32 комбінованими препаратами із різним вмістом. До них належать препарати із синтетичними активними сполуками (63 %) та природними (37 %). Значну частку на ринку займають комбінації із Хлоргексидином – 10 торгових назв, Метронідазолом – 6 торгових назв, та Клотримазолом – 4 торгові назви. Рослинними діючими речовинами є екстракційні препарати (екстракти та настойки).